

Sygn. akt V.2 Ka 388/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Odoj-Jarek

Protokolant: Ewelina Grobelny

w obecności Moniki Kubicy Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wodzisławiu Śląskim

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2018 r.

sprawy: **Z. R. /R./,**

syna J. i A.,

ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 §1 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 3 kwietnia 2018r. sygn. akt II K 768/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od oskarżonego Z. R. /R./ na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) Sp. j. z siedzibą w W. kwotę 840 (osiemset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym,

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i obciąża go opłatą za II instancję w kwocie 120 (sto dwadzieścia) złotych.

SSO Aleksandra Odoj-Jarek

Sygn. akt V.2 Ka 388/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2018r., sygn. akt II K 768/16, uznał oskarżonego Z. R. za winnego tego, że w okresie od 14 maja 2012r. do 30 maja 2012r. w W. będąc właścicielem firmy (...) z/ s w R., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawiciela firmy (...) Spółka Jawna z/s w W. co do swojej kondycji finansowej oraz możliwości zapłaty za zamówiony i pobrany w tej firmie towar z odroczonym terminem płatności w postaci siedzisk ze stali, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Spółka Jawna z/s w W. w kwocie

35.940,93 zł, czym wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 286 §1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 286 §1 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 §1 i §2 kk i art. 70 §1 kk Sąd wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat tytułem próby.

Na podstawie art. 72 §1 pkt 8 kk Sąd zobowiązał oskarżonego do wykonania nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział VI Gospodarczy z dnia 18 sierpnia 2014r. sygn. akt VI GNC 1537/14 w terminie 3 lat od uprawomocnienia się niniejszego wyroku.

Na podstawie art. 627 kpk Sąd zasądził od oskarżonego Z. R. na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) sp. j. z siedzibą w W. kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie.

Na podstawie art. 627 kpk i art. 617 kpk w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące opłatę w wysokości 120 złotych oraz wydatki w wysokości 292,32 złote.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia. Obrońca wskazał, że materiał dowodowy nie dał podstaw do twierdzenia, iż oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim, kierunkowym i że miał świadomość, że nie jest w stanie spłacić kwoty, którą zobowiązał się zapłacić na podstawie zawartych z pokrzywdzoną umów. Podkreślił, że to oskarżycielka posiłkowa powinna z należytą starannością dbać o swoje interesy i dochodzić skutecznie i bez zwłoki swoich praw na drodze cywilnej.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja obrońcy oskarżonego Z. R. nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniesiony zarzut błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie jest trafny. Taki zarzut byłoby zasadny jedynie wówczas, gdyby sąd I instancji oparł swój wyrok na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego, albo też z faktów tych wyciągnął wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Takich uchybień Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie się nie dopuścił, albowiem wskazał dowody, na których oparł swoje ustalenia, jednocześnie wskazał przesłanki, którymi się kierował odmawiając wiary dowodom przeciwnym, przy czym ustaleń dokonał zgodnie z zasadami swobodnej oceny dowodów.

Nie ma racji obrońca, że zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do twierdzenia, iż oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim kierunkowym i że miał świadomość, że nie jest w stanie spłacić kwoty wynikającej z zawartej z pokrzywdzoną umowy. Jako absurdalne należy uznać stanowisko skarżącego, że to oskarżycielka posiłkowa powinna z należytą starannością dbać o swoje interesy i dochodzić skutecznie i bez zwłoki swoich praw na drodze cywilnej, ponieważ przepisy cywilne przewidują przykładowo możliwość zabezpieczenia powództwa na majątku dłużnika jeszcze przed rozstrzygnięciem sprawy. Z argumentacją taką nie sposób się zgodzić, nie można bowiem przerzucać odpowiedzialności za zobowiązania na podmiot, który w dobrej wierze przystępuje do umowy. Prowadziłoby to do kuriozalnych sytuacji, kiedy to już w chwili przystąpienia do umowy należałoby wystąpić z pozwem do sądu, z góry zakładając, że dłużnik nie wywiąże się ze swoich zobowiązań.

Zgodzić się należy z dokonaną przez Sąd Rejonowy oceną wyjaśnień oskarżonego Z. R.. Istotnie zasługują one na wiarę jedynie w tym zakresie, w jakim znajdują odzwierciedlenie w wiarygodnym materiale dowodowym w postaci zeznań świadków czy też dołączonej do akt sprawy dokumentacji. Przede wszystkim niewiarygodne są wyjaśnienia oskarżonego odnośnie braku wpłat dokonywanych przez (...). Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, inaczej niż przedstawił to oskarżony, że firma (...) wypłaciła mu łącznie 1.293.771,42 zł, w tym

kwotę 92.836,18 zł tytułem zajęć komorniczych, zaś tylko w dniu 17 maja 2012r. otrzymał on kwotę 112.672,04 zł. (...) płacił zatem oskarżonemu systematycznie i regularnie, przekazał mu kwotę ponad 1 milion złotych, tymczasem oskarżony twierdził, że (...) w ogóle nie płacił, płacił z opóźnieniem bądź też wpłacał niskie kwoty. Mimo, że oskarżony otrzymywał pieniądze z (...), nie uregulował swoich należności względem pokrzywdzonej, które opiewały raptem na kwotę 35.940,93 złotych, co w porównaniu z kwotą uzyskaną przez oskarżonego z (...) nie jest kwotą znaczną. Słusznie zwraca uwagę Sąd Rejonowy, że oskarżony już wcześniej, to jest przed majem 2012r., posiadał wiele zaległości w regulowaniu zobowiązań publicznoprawnych, co wynika z informacji Urzędu Skarbowego, nadto posiadał zaległości wobec innych wierzycieli (o czym świadczą prawomocne orzeczenia Sądów). Wbrew temu, co twierdzi oskarżony, kontakt z nim był utrudniony, nie odbierał on telefonu, nie reagował na pisma, maile, wezwania do zapłaty, nie był dostępny w siedzibie firmy. Jednocześnie oskarżony Z. R. utwierdzał pokrzywdzoną w przekonaniu, że jego sytuacja finansowa jest dobra.

Dlatego, jak słusznie wskazuje Sąd Rejonowy, za nieprawdziwe należy uznać twierdzenia oskarżonego, że nie chciał oszukać spółki (...). Miał on bowiem świadomość, że nie jest w stanie zapłacić pokrzywdzonej za zamówiony i pobrany u niej towar z odroczonej terminem płatności w postaci siedzisk ze stali na kwotę 35.940,93 zł. Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że wyjaśnienia oskarżonego w przeważającej części stanowią tylko i wyłącznie przyjętą przez niego linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej.

Zasadnie Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków L. S., J. S. (1), D. K., M. T., A. L., T. B., J. B., M. M., A. B., M. J., J. S. (2), M. K. (2), J. G., D. G., L. K.,

G. Ś., L. K., J. J., W. K., M. W., H. S., M. D., P. S.. Sąd Rejonowy w sposób szczegółowy wskazał powody, dla których dał wiarę zeznaniom w/w świadków. Wskazać tu należy na zeznania świadka L. S., kierownika działu realizacji zamówień w spółce (...), która zeznała, że oskarżony w 2012r., a więc kiedy zaczęły się jego problemy finansowe, w rozmowach telefonicznych zapewniał spółkę, że wszystko jest w porządku, jest na wczasach, remontuje dom. Pokrzywdzona zatem nie miała żadnych podejrzeń co do rzeczywistej sytuacji finansowej oskarżonego. Świadek wskazała, że oskarżony twierdził, iż ma pewne zatory pieniężne spowodowane tym, że nie płaci mu (...), natomiast w żadnej z rozmów nie zasygnalizował, by miał jakiegokolwiek problemy finansowe. Podała również, że przez cały czas to pokrzywdzona spółka inicjowała kontakty z oskarżonym, a nie odwrotnie. Zeznania tego świadka znajdują odzwierciedlenie w zeznaniach J. S. (1), zatrudnionego w spółce (...) S.A. na stanowisku głównego specjalisty podatkowego, który wskazał, że ogólna kwota zobowiązań (...) wobec firmy (...) wynosiła 1.650.554,00 zł, z czego spółka w 2012r. zapłaciła oskarżonemu 1.293,771,42 zł, w tym 92.836,18 zł zostało zapłacone tytułem zajęć komorniczych na rzecz komorników prowadzących postępowania.

Zasadnie również Sąd uznał za wiarygodne dokumenty ujawnione na rozprawie, albowiem zostały sporządzone przez odpowiednie podmioty w zakresie ich kompetencji, w przepisanej formie i nikt nie kwestionował ich wiarygodności.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego zarówno fakt, jak i okoliczności popełnienia przez oskarżonego Z. R. zarzucanego mu czynu nie budzą wątpliwości. Oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przestępstwa z art. 286 §1 kk w zw. z art. 12 kk. Należy mieć bowiem na uwadze, że zobowiązanie w ramach umowy wzajemnej w sytuacji braku realnego zamiaru wykonania tego zobowiązania, jest niczym innym jak wprowadzeniem kontrahenta w błąd co do tej okoliczności, a wykonanie przez kontrahenta świadczenia wzajemnego przy braku stosownego ekwiwalentu stanowi niekorzystne rozporządzenie mieniem. Oskarżony w chwili zawarcia umowy z pokrzywdzoną spółką (...) w 2012r. miał świadomość swojej trudnej sytuacji finansowej i braku możliwości zapłaty za faktury – co zataił przed pokrzywdzoną spółką i swoim działaniem doprowadził pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Oskarżony miał pełną świadomość bezprawności swojego działania i od początku nie miał zamiaru zapłaty za zakupiony towar, odwlekał zapłatę w czasie uzależniając ją od zapłaty przez innego kontrahenta, który w rzeczywistości regulował swoje zobowiązania.

Tak więc rozstrzygnięcie Sądu I instancji znajduje oparcie w prawidłowo dokonanej ocenie całokształtu materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku całego postępowania (art. 410 kpk). Wnikliwe i obszerne pisemne

motywy zaskarżonego wyroku uzasadniają twierdzenie, że ocena materiału dowodowego, dokonana przez Sąd I instancji, w pełni uwzględnia reguły wyrażone w art. 4 kpk, art. 5 kpk oraz art. 7 kpk.

Podkreślić należy, że czyn, którego dopuścił się oskarżony, doprowadził do powstania szkody majątkowej. Należy zatem zgodzić się Sądem Rejonowym, że stopień winy oskarżonego, jak i społecznej szkodliwości czynu jest wysoki. Wymierzona oskarżonemu kara 6 miesięcy pozbawienia wolności - najniższa, jaką przewiduje przepis art. 286 § 1 kk - uwzględnia rodzaj i okoliczności popełnionego przestępstwa, a także właściwości i warunki osobiste oskarżonego oraz jego dotychczasowy sposób życia. Zasadnie jako okoliczność obciążającą Sąd Rejonowy wziął pod uwagę zachowanie oskarżonego po popełnieniu przez niego przestępstwa, przejawiające się tym, iż nie podjął on żadnych działań zmierzających do przeproszenia pokrzywdzonego czy też do

naprawienia wyrządzonej szkody. Uwzględnił Sąd również okoliczność łagodzącą w postaci uprzedniej niekaralności oskarżonego. Należy uznać, iż dolegliwość orzeczonej kary nie przekracza stopnia winy oskarżonego i prawidłowo zrealizuje cele zapobiegawcze w zakresie prewencji indywidualnej, jak i ogólnej. Zgodzić się również należy z Sądem Rejonowym, że zachodzą przesłanki do zastosowania wobec oskarżonego Z. R. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Ustalony na 3 lata okres próby będzie wystarczający dla zweryfikowania postawionej oskarżonemu pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Zasadnie też Sąd Rejonowy, na podstawie art. 72 §1 pkt 8 kk, zobowiązał oskarżonego do wykonania nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział VI Gospodarczy z dnia 18 sierpnia 2014r. sygn. akt VI GNc 1537/14 w terminie 3 lat od uprawomocnienia się wyroku. Orzeczony obowiązek probacyjny wzmocnić winien wychowawcze oddziaływanie na sprawcę przestępstwa, jednocześnie będzie realną dolegliwością w sytuacji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Tak orzeczona kara wobec oskarżonego nie wymaga ingerencji Sądu odwoławczego, nie można jej bowiem uznać za rażąco surową, niewspółmierną do wagi popełnionego czynu czy też niesprawiedliwą.

Z tych też względów, nie podzielając argumentów i zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego, sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 627 kpk zasądzono od oskarżonego Z. R. na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) Sp. j. z siedzibą w W. kwotę 840 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym, nadto na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych i opłatę za II instancję w kwocie 120 złotych.

SSO Aleksandra Odoj-Jarek